

Procedure voor het maken van een geautoriseerde beschrijving

KBA, september 2014

Om te komen tot een geautoriseerde beschrijving is een concreet uitgewerkt stappenplan ontwikkeld.

Stap 1 – Inventarisatie van een mogelijk geschikte kwalificatie

Een kwalificatie/beroep wordt geschikt geacht voor een Nederlands-Duitse vergelijking indien het a) de kern binnen een branche vormt, b) frequent voorkomt, c) in Nederland en Duitsland voldoende verwant aan elkaar is en d) er een grensoverschrijdend belang is. Kortom, de vergelijking tussen een Nederlandse en Duitse kwalificatie moet mogelijk én zinvol zijn.

Werkwijze:

- Binnen een gekozen sector/branche wordt het cluster van verwante opleidingen in kaart gebracht. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de grafische weergave van clusters van Nederlandse mbo-opleidingen (vergelijk rapport *'De opleidingsdomeinen onderbouwd'*, Triple A, Expertgroep op koers, 2009).
- Er wordt op zoek gegaan naar de Nederlandse kernkwalificatie binnen de sector/branche die het meest frequent voorkomt. De mate van frequentie wordt opgezocht in beschikbare landelijke onderwijsbestanden (bijv. data.duo.nl).
- Er wordt op zoek gegaan naar de Duitse tegenhanger op de site van Bundesinstitut für Berufsbildung BiBB (site www.bibb.de, 'Berufe'). Voor de clusters van opleidingen per beroepsgroep vinden klik door op 'Sortiert nach Berufsgruppe'. Bij 'Statistik' wordt het aantal deelnemers achterhaald.

Stap 2 – Go / no-go beslissing

Op basis van de inventarisatie wordt een inschatting gemaakt of de kwalificatie geschikt is voor de Nederlands-Duitse vergelijking. Als dit het geval is, wordt verder gegaan met stap 3. Indien dit niet het geval is, wordt een ander mogelijk geschikte kwalificatie opgespoord (herhaling stap 1).

Stap 3 – Verzamelen van brondocumenten / inlezen

Na selectie van / keuze voor een Nederlands-Duits kwalificatiepaar worden als basis de laatste versies van het desbetreffende 'kwalificatiedossier' en 'Ausbildungsordnung' verzameld. Additiekoneel kunnen voor het beschrijven van de Duitse kwalificatie de door IHK voor werkgevers uitgebrachte tijdschriften gebruikt worden, met name voor het beschrijven van het beroepsbeeld. Een potentiële vindplaats is door in de webshop van IHK (www.ihk-shop.de) de volgende zoekopdracht op te geven: 'Tipps für die Ausbildung' + '[naam kwalificatie]'.

Stap 4 – Opstellen van eerste interface

Het format voor de eerste interface wordt gevuld met de informatie uit de verzamelde brondocumenten, waarbij de benodigde teksten 1-op-1 worden overgenomen en *niet* worden vertaald. Indien nodig wordt aanvullende informatie bij de bron opgevraagd. De eerste interface is als document geen doel op zich, maar puur een tool om de Nederlandse en Duitse kwalificatie met elkaar te kunnen vergelijken. Meer specifiek heeft de eerste interface als doel om – samen met experts/inhoudsdeskundigen – de clusters van activiteiten op te sporen (zie stap 5).

Stap 5 – Opsporen van clusters van activiteiten

De Nederlandse en Duitse kwalificatie worden met elkaar vergeleken. Om precies te zijn, de werkprocessen uit de kwalificatiedossiers worden vergeleken met de Qualifikationseinheiten uit de Ausbildungsordnung en ondergebracht in 'clusters van activiteiten'. Deze stap wordt voorbereid door de opdrachtgever/uitvoerder van het project. Onder leiding van de opdrachtgever/uitvoerder worden Nederlandse en/of Duitse experts op het gebied van de opleiding / het beroep om advies gevraagd. Dit geschiedt bij voorkeur in een kleine groep. Vooraf krijgen de experts de eerste interface toegestuurd.

Stap 6 – Opstellen van 'werkdocument clusters van activiteiten' en tweede interface

De vertaalslag van 'werkprocessen' en 'Qualifikationseinheiten' naar clusters van activiteiten wordt gedocumenteerd in een 'werkdocument clusters van activiteiten'.

Vervolgens wordt de tweede interface als onderdeel van het format opgesteld. De tweede interface bevat drie pagina's en de gebruikte taal sluit aan bij de eindgebruikers (werkgevers/werknemers). De eerste pagina bevat de overeenkomsten tussen de Nederlandse en Duitse kwalificatie, oftewel de in het werkdocument beschreven 'clusters van activiteiten'. De tweede pagina beschrijft de gevonden verschillen tussen de kwalificaties, onder meer op grond van de vergelijking van 'werkprocessen' en 'Qualifikationseinheiten'. De derde pagina geeft de belangrijkste conclusies weer waaruit de inzetbaarheid van een gekwalificeerde aan de overzijde van de grens blijkt.

De opdrachtgever draagt er zorg voor dat zowel het werkdocument als de tweede interface in het Duits en Nederlands ter beschikking komt.

Stap 7 – Autorisatie / controleren van de juistheid van de tweede interface door partijen

De juistheid van de tweede interface wordt (op inhoud, niet op methodiek!) gecontroleerd door de relevante partijen (Nederlands KBB en IHK Duisburg).

De opdrachtgever treedt in contact met de relevante externe partijen, en legt de gevolgde procedure en bedoeling van het project uit. De externe partijen krijgen naast de tweede interface ook de eerste interface en het 'werkdocument clusters van activiteiten' toegestuurd.

Stap 8 – Opstellen van flyer / presentatie

Op basis van de tweede interface wordt een compacte flyer opgesteld. Deze bevat uitsluitend kerninformatie en wordt gevuld volgens format.

De flyer is een 'geautoriseerde beschrijving' met civiel effect. De autorisatie en het civiele effect worden gewaarborgd enerzijds door tijdens het opstellen van de interfaces gebruik te maken van inhoudsdeskundigen en officiële brondocumenten en anderzijds door het einddocument in samenspraak met eindgebruikers en/of het betreffende te voltooien. Op de flyer komen de logo's van betrokken KBB / IHK. De opdrachtgever draagt er zorg voor dat de flyer in het Duits en Nederlands ter beschikking komt.

In schema ziet de procedure voor het opstellen van een 'geautoriseerde beschrijving' er als volgt uit.

Overzicht – De procedure in schema

Actor	Document	Kenmerken document
	Brondocument	<ul style="list-style-type: none"> • (NL) Kwal.dossier + evt. aanvullende informatie • (D) Ausbildungsordnung + evt. aanvullende informatie (bijv. Umsetzungshilfe IHK)
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <i>opdrachtgever/uitvoerder</i> <i>eventueel: originele bron, IHK/Handelskammern - KBB</i> </div>	↓	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgebreid (zonder inleidingen) • 1-op-1 overname uit brondocument(en) • Geen vertaling • Duitse en Nederlandse versie in 1 document, als deel 1 en deel 2. Deel 3 = vergelijking op hoofdlijnen.
←	Eerste interface	
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <i>opdrachtgever/uitvoerder</i> <i>inhoudsdeskundigen</i> </div>	↓	<ul style="list-style-type: none"> • Compact (richtlijn: max. drie A4) • Ontdaan van taal uit brondocument. Taal sluit reeds zo veel mogelijk aan op de eindgebruiker • Pagina 1: clusters van activiteiten • Pagina 2: (accent)verschillen Nederland – Duitsland • Pagina 3: inzetbaarheid gekwalificeerde aan overzijde van de grens
←	Tweede interface	
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <i>opdrachtgever/uitvoerder</i> <i>stap 1. gebruikers (werkgevers/werknemers)</i> <i>stap 2. originele bron, IHK - KBB</i> </div>	↓	<ul style="list-style-type: none"> • Supercompact (richtlijn: max. twee A4) • Taal en vorm sluiten aan bij eindgebruiker • Inhoud: Structuur kwalificatie (iig naam); kerninformatie in vergelijkend perspectief (samenvatting van tweede interface)
←	Flyer: geautoriseerde beschrijving	